

La proposta de Solbes sobre finançament és com el "peix al coque", alguns diners, alguna competència, però no canvia el sistema. ERC té alguna raó per dir-ne Estatut, d'això?

—La proposta de Solbes és respectable, com totes, però pot fins i tot ser ofensiva per al Parlament de Catalunya, que va aconseguir un acord amb un consens del 90%, i d'un segon acord parlamentari de presa en consideració al Congrés. Si la proposta Solbes s'accepta, no seria l'Estatut del 90%, sinó el del 10%, perquè estan a favor de la proposta els mateixos que van votar en contra de l'Estatut. Tanmateix, vull continuar sent optimista, no pel convenciment d'algunes de les parts sinó perquè un fracàs de l'Estatut és una victòria del PP.

—La paradoxa és que, de moment, només hi ha un document que podria ser l'acord PSOE i PP?

—Però aquest document ja ha estat superat per les converses posteriors, per les negociacions que ja hi ha hagut i per algunes converses telefòniques que he

“ERC no pot dir: ‘mai més no pactarem amb CiU’”

Josep-Lluís Carod-Rovira (Cambrils, 1952) és el president d'ERC i una peça clau en la política catalana i espanyola. D'ell dependrà, almenys en part, el resultat de la negociació de l'Estatut i el futur immediat de la política catalana.

mantingut amb el president del Govern espanyol.

—Al PSC i el seu entorn comença a haver-hi percepcions positives de la proposta del PSOE. Heu observat un viratge del PSC?

—Difícilment el PSC optarà per posicions que puguin incomodar el PSOE. Comparteixen grup parlamentari al Congrés, òrgans de direcció federal, per tant, se suposa que són el mateix, no? El PSC s'adona, i potser més que el PSOE, que la situació política a Catalunya no és la mateixa que a Espanya. Aquí, un fracàs de l'Estatut comportaria sobretot donar més ales a CiU. El primer perjudicat directe a Catalunya d'un fracàs de l'Estatut seria el PSC. En segon lloc, el Govern i el seu president, i cadascun dels partits que li donen suport.

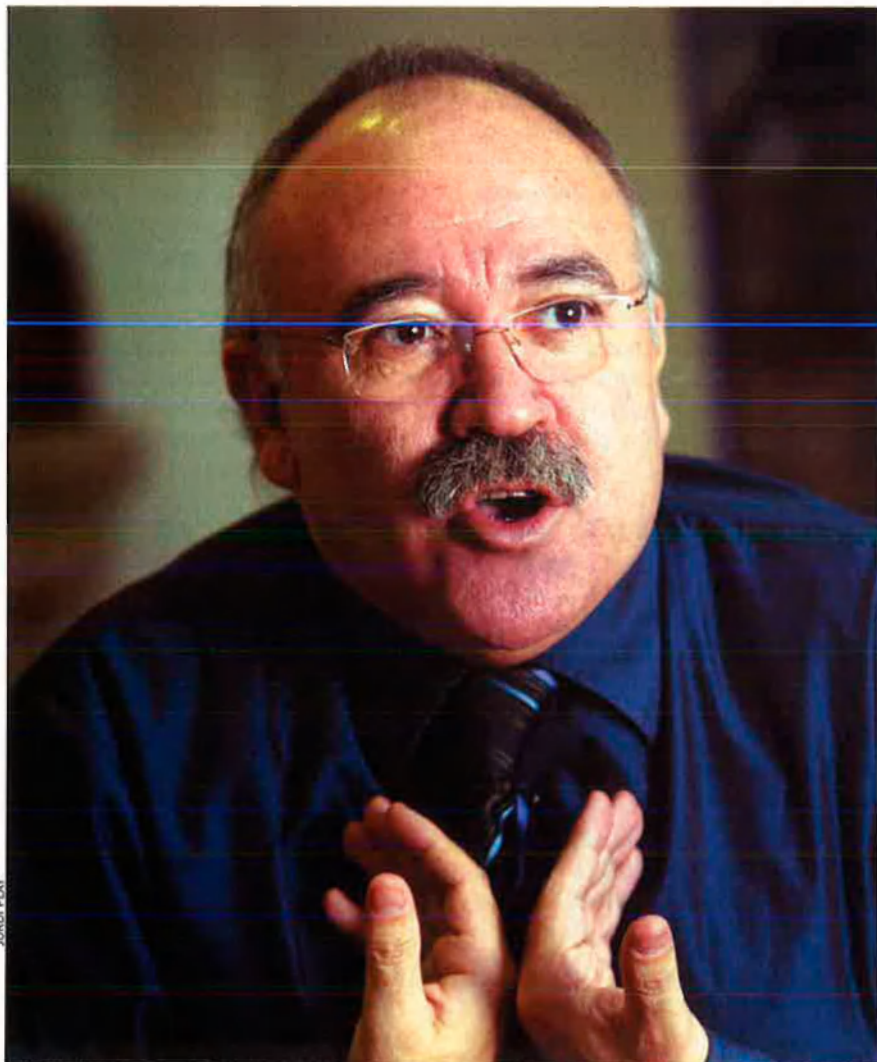
Però, a més, el PSOE s'equivoca si es pensa que estem parlant d'una llei orgànica qualsevol. També estem fent una proposta diferent de relació entre les nacions, cultures i llengües de l'estat. Hem fet la via catalana, la del diàleg, la negociació i l'acord. És una via pacífica i escrupolosament democràtica i respectuosa amb la legalitat vigent. Per tant, no falla la via catalana, falla la via espanyola. Si l'Estatut fracassa, no fracassa només una llei, sinó que és la constatació del fracàs d'un model de convivència plurinacional a l'estat espanyol. Si ara, que hi ha la millor de les conjuntures possibles, no és possible, quan ho serà?

Per tant, Espanya ara ha de decidir si comparteix estat o se'l queda tot. I compartir-lo vol dir amb igualtat de drets, de deures, de condicions, sense penalitzar Catalunya per ser el que som.

Si tot això fracassés, no tindria sentit intentar trobar solucions en un marc estatal que aviat farà tres segles que no defensa adequadament els nostres interessos.

—ERC, en aquest context, acceptaria, per comptes d'un estat propi, un de lloguer, per entendre'ns?

—ERC representa un 16,5 per cent dels vots. Vol dir que la majoria de la so-

cietat catalana no està per un estat català, sinó per ser a l'estat espanyol d'una altra manera. Per tant, nosaltres, sense renunciar al que volem, ajudarem amb tot el que calgui, i això és el que fem a Catalunya i a Madrid, per avançar cap a una situació en la qual estiguem com a país en una situació diferent a la de la incomoditat actual.

—Si fracassa l'aposta d'ERC, d'aliança amb l'esquerra espanyola reformista, quina estratègia seguirien?

—De la mateixa manera que quan l'Estatut es debatia a Catalunya jo era un dels pocs que deia que hi hauria Estatut, crec que no cal que cridem el mal temps.

El PSOE juga contra dos factors adversos. L'un, l'assetjament ambiental absolut de la ultradreta espanyola, representada electoralment i políticament pel PP amb tots els seus aliats mediàtics. Però també contra una cultura política espanyola on està molt ben instal·lat l'anticatalanisme, i fins la catalanofòbia. Això vol dir PP, però també part del PSOE. Ara, cal algú valent i decidit a defensar i dir que toca una altra cosa.

—Si no hi ha Estatut, vol dir que ja heu arribat a l'última estació de recorregut amb el PSOE?

—Si no hi ha Estatut, vol dir que no hi ha finançament. Per tant, no hi ha millora de les condicions de vida, en particular, dels sectors amb rendes més baixes de Catalunya, parlin català, castellà, gallec, o el que parlin. Vol dir que ens quedem amb el que tenim ara, que ja és dolent. Retallar l'Estatut o deixar l'actual vol dir menys hospitals, menys carreteres, menys escoles, menys atenció a la gent gran, menys equilibri territorial, menys suport a la petita i mitjana empresa...

—Però el mateix Govern espanyol pot donar més diners, amb el mateix sistema, és a dir, via pressupostos generals de l'estat, traspessos d'impostos com l'IRPF... Seria acceptable?

—És un tema de plantejament de base. Per a nosaltres ha de quedar clar que qui ha de recaptar els impostos és el Govern de la Generalitat. No és cert allò que diu que el Govern espanyol no pot renunciar a recaptar els seus impostos. Ja hi ha renunciat, a això, al País Basc, a Navarra. Ni els impostos de societats, que els recaptin les diputacions forals...

Catalunya no pot ser tractada com una comunitat autònoma més. Estem parlant

d'una altra cosa, nosaltres vam tenir estat fins fa tres segles... Hi érem abans de l'Estatut i de la Constitució, i hi serem després, si és que volem continuar sent.

—Hi ha un debat que afecta moltíssim la vida política espanyola, que no admet decimals, i és el tema de la nació sí o no, el de la identitat.

—La identitat no és un problema de Catalunya, és un problema allà. El nostre problema és d'estat. El problema és que allà es diu, "home, si aquests són una nació, què som nosaltres?" Ja ho saben ells, si volen ser una *hipermaximeganació*, el que vulguin. Som el que som i no ens ho podran negar mai.

—En les tres properes setmanes, podran canviar les clàusules d'aquest "lloguer"?

—Espero que sí, si no, les conseqüències seran molt negatives per a tothom, i només seria una victòria del PP.

—El PSOE podria preferir deixar-ho tot com està, malgrat el risc d'afavorir el PP, però pensant que més val no canviar res, en espera de governar amb més comoditat, ni que sigui més endavant?

—És possible que s'ho plantegin. I és cert que poden fer coses sense canviar l'Estatut, augmentant la despesa pública a Catalunya, invertint infraestructures, fer nous traspessos. Però el que és evident és que és l'estat qui ha de moure fitxa. Sóc molt conscient del que és estar —perquè ho he estat i encara ho estic— assetjat permanentment per determinats mitjans. Però cal ser valents. Zapatero ha de ser valent, si no resultarà que Espanya és l'únic país del món on la dreta i l'esquerra tenen el mateix projecte.

—La reacció tan brutal espanyola pot modificar el mapa electoral català?

—Tots aquells que fa dos anys van criticar l'opció de govern d'Esquerra, que deien que havíem deixat el conflicte Catalunya-Espanya en un segon terme, evidentment, s'ha demostrat que mantenien una tesi falsa. Mai com ara aquest binomi havia estat tan intens com ara. El que m'agradaria és anar cap a una catalanització dels espais polítics de Catalunya. Ara mateix, dels tres partits del Govern català, només ERC té grup propi a Madrid, ICV el comparteix i PSC no en té. Però déu n'hi do el pas que s'ha fet amb l'aprovació del nou Estatut al Parlament. Precisament, aquest pas no hauria estat

possible sense Esquerra al Govern. L'Estatut necessitava dos elements: ERC al govern —amb l'Estatut com a objectiu de govern— i una oposició partidària a avançar en aquest àmbit. Per tant, el primer partit de l'oposició havia de ser CiU, no hi havia cap altra sortida.

—Quan acabi aquest procés, s'hauran de plantejar les relacions amb els altres partits. Com es poden replantejar les relacions amb CiU?

—CiU ha de procurar abandonar certes actituds tradicionals en relació amb ERC, de paternalisme, com si fos una variant dialectal de la llengua convergent. ERC és un partit d'esquerra i independentista. No compartim el mateix espai. Alhora, ERC no pot dir "mai més no pactarem amb CiU", en política això no es pot dir. Als ajuntaments, ERC pacta, per exemple, amb partits catalans de tradició democràtica, i un és CiU.

—Això inclou Barcelona?

—No exclou cap institució del país, però les aliances es plantegen a partir dels resultats electorals, que determinen si els acords existents ja van bé o no.

—Com seria el Tinell 2, per a ERC?

—Per part nostra haurien de canviar sensiblement les regles del joc, els àmbits de poder i la capacitat de decisió d'Esquerra. La meua sortida del Govern va comportar una ocupació d'espais de poder pels dos altres socis, per sobre de la seva representativitat electoral. Crec que han passat coses que, en un futur, si tornéssim a fer el pacte, no passarien.

—Delimitar més el PSC?

—Delimitar els espais que corresponen a cadascú. I respectant el paper que pertoca a cadascú. El pitjor que podria passar al PSC és creure que està en un Govern socialista amb dos socis. No, no és un govern d'esquerra, i catalanista, on el PSC és el grup principal amb 8 consellers. Esquerra en té 6 i és el segon partit de govern. Hem pagat algunes ingenuïtats inicials, que no les vam saber afrontar prou bé. Ara, amb l'experiència acumulada, potser les faríem d'una altra manera.

—És a dir, en el Tinell 1, Esquerra va ser una mica ingènua?

—Per a Esquerra, els acords del Tinell, en clau interna, van ser una mica ingènus.

Salvador Cot
Enric Rimbau